

זוהר חלק א' פרשת ויחי דף רלו ע"א

יעקב העביר את הברכות של שמעון ולוי אל משה רבנו שהוא יברכם

"שִׁמְעוֹן וְלִוִי אָחִים", אמר רבי יצחק, כאן הדביקים בצד שמאל של השכינה^[לה], שראה המעשים של הדין הקשה שאין העולם יכול לסבול, אמר רבי יוסי, איה ברכתם, אמר רבי יצחק, שמעון לא היה ראוי לזה, שראה לו כמה מעשים רעים, ולוי שבא מצד הדין הקשה, אין הברכה תולה בו, ואפילו כאשר בא משה לא תלה ברכתו בו, שכתוב: "בְּרַךְ ה' חֵילו וּפְעָל יָדָיו תִּרְצֶה", תלה הברכה בהקדוש ברוך הוא.

רבי יהודה אמר, שמעון לא זכה לברכות, אלא שחברו משה ביהודה, כתוב כאן: "שִׁמְעֵה ה' קוֹל יְהוּדָה" (דברים לג, ז), וכתוב שם: "כִּי שָׁמַע ה' כִּי שָׁנוּאָה אָנֹכִי" (בראשית כט, לג).
עוד אמר רבי יהודה, שמעון ולוי העלה אותם אביהם למשה, אמר רבי יוסי, מפני מה העולם אביהם למשה.

אמר רבי שמעון, בא וראה כשבקש יעקב להסתלק, עמדה עליו השכינה, רצה לברך לאלה, ולא יכל שנתירא מפני השכינה, אמר איך אעשה, שהרי שניהם מצד הדין הקשה הם באים, אלא אמסרם לאדון הבית^[לו], שהרי הבית לפי רצונו מתנהג, ומה שירצה יעשה, יבוא אדון הבית ויברכם.

משה ודאי איש האלהים הוא, וכרצונו עושה בביתו, כמו שכתוב: "אִישָׁה יְקִימֵנו" (במדבר ל, יד), זה שכתוב: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה'" (במדבר י, לה), "וְאִישָׁה יִפְרְנוּ", זה שכתוב: "וּבְנָחָה יֹאמַר שׁוֹבָה ה'" (שם פסוק לו), ודאי כרצונו עושה אדון הבית, ואין מוחה בידו, כמו איש הגוזר על אשתו והיא עושה רצונו, ועל כן יעקב אף על פי שהיה דבוק בעץ החיים, לא היה אדון הבית, אלא למטה, ומשה הוא למעלה^[לז], לפיכך מסר אותם לאדון הבית.

זוהר חלק א' פרשת ויחי דף רלו ע"ב

"בְּסֹדֵם אֶל תְּבֹא נַפְשֵׁי וְגו'", רבי אבא פתח ואמר, "סוד ה' לִירְאָיו" (תהלים כה, יד), סוד העליון של התורה אין הקדוש ברוך הוא נותן אלא לאותן יראי חטא, ואלו שהם יראי חטא נתגלה להם סוד העליון של התורה, ומה זה סוד העליון של התורה, הלא תדע שזהו אות היסוד הקדוש, שנקרא סוד ה' ברית קודש.

זוהר תורה * דף היומי * פרשת ויחי - יום ד' זיו הזוהר
 לה. פירוש, במדת הדין שבה. לו. זה משה. להמשיך כל מיני השפעות להשכינה הקדושה. שנקרא. "איש האלהים" (דברים לג, א) על שבכחו לז. מדרגת משה גבוה ביותר, בשביל קבלת התורה

שמעון ולוי הטריחו עצמם על הסוד הזה באנשי שכם, שימולו עצמם ויקבלו עליהם זה הסוד, והכתוב מעיד **"במַרְמָה"** (בראשית כז, לה) [לח], ועוד במעשה זמרי בן סלוא, שפסל זה הסוד, ויעקב אמר **"בְּסֹדִם אֶל תָּבֵא נַפְשִׁי"**, מהו **"נַפְשִׁי"**, זו הנפש הנכנסת ונדבקת בברית העליון למעלה [לט], ונקראת נפש צרור החיים, **"בְּקֶהֱלֵם אֶל תַּחַד פְּבֹדִי"**, הרי ביארנו, כמו שנאמר **"וַיִּקְהַל עֲלֵיהֶם קֶרַח"** (במדבר טז, יט), **"אֶל תַּחַד פְּבֹדִי"**, זה כבוד ישראל סתם [מ], ועל כן לא ברכם אביהם לפי שסלקם למשה.

זוהר חלק א' פרשת ויחי דף רלז ע"א

השבטים יודו וישתחו ליהודה

"יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אֶחָיֶךָ" וגו', אמר רבי שמעון, המלכות ליהודה נתקיים, וזהו שאמרנו מהו שכתוב **"הַפְּעַם אוֹדָה אַת ה'"** (בראשית כט, לה), לפי שהוא הרביעי, **"אוֹדָה אַת ה'"** לפי שהוא רגל רביעי להכסא כבוד, יה"ו זה רושם שם העליון, ובמה נשתלם בה', זו ה"א האחרונה של השם הקדוש, שם הקדוש שלם באותיות שלו, וקשר ד' מחבר אותן [מא], ועל כן **"יודוּךָ אֶחָיֶךָ"**, שהמלכות ראויה להתקיים לך בודאי.

רבי יהודה אמר, **"אַתָּה יוֹדוּךָ אֶחָיֶךָ"** בודאי, בשעה שעמדו ישראל על הים, שכולם הודו לו, וירדו אחריו בים [מב].

"יִדְךָ בְּעַרְףְּ אֵיבֶיךָ", כמו שנאמר: **"יְהוּדָה יַעֲלֶה"** (שופטים א, ב) בתחלה, **"יִשְׁתַּחֲוּ לְךָ בְּנֵי אֲבִיךָ"**, כלל כל שאר השבטים, לפיכך אמר **"בְּנֵי אֲבִיךָ"** ולא בני אמך, **"בְּנֵי אֲבִיךָ"** הרי כל שאר השבטים, שאף על פי שנחלקו לשתי ממלכות, כשהיו עולים לירושלים, היו משתחוים וכורעים למלך ירושלים, לפי שמלכות ירושלים ממלכות הקדושה שולטת.

"יִשְׁתַּחֲוּ לְךָ", ולא כתוב וישתחו, שאם נכתב וישתחו היה משמע לרבות שאר העמים, וישתחו לא כתוב אלא בזמן שיבוא מלך המשיח, שכתוב: **"מְלָכִים יֵרְאוּ וְקָמוּ"**

זיו הזוהר

להמרכבה, וגם שאות ד' משמעותה דל ועני דלית ליה מגרמיה כלום, וכן אמר דוד. **"כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי"** (תהלים פו, א), והמכיון כאן בהזוהר, שהשם יהודה יש בו שם הוי"ה ברוך הוא, והאות ד' שבו מרמז על קשר ד' דאחיד לון, פירוש שהוא מאחד ומחבר ה' האחרונה מהשם הקדוש עם יה"ו והיינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, זאת היתה העבדות של דוד המלך עליו השלום בשירות ותשבחות שלו, וכן יש כח הזה לכלל ישראל שכולם נקראים קשר ד', וכמו שאמר רבי יוחנן במדרש רבה בראשית פרשה ע"א שכל מקום שנאמר דל עני ואביון בישראל הכתוב מדבר, והבן זאת. **מב.** כידוע שנחשון בן עמינדב קפץ תחלה בים.

שנעשית על ידו, ובכח התורה יכול לברך גם לזה שאינו ראוי לברכה. לח. שבענין המילה לא היתה כונתם לזכותם בקיום מצוה. **לט.** זו מדת המלכות הנזדווגת עם היסוד נקראת נפש, והיא כבודו של ישראל דלעילא וגם נפשו. **מ.** סתם ישראל היינו הספירה שנקראת ישראל סבא, שורש נשמת יעקב. **מא.** כן צריך לומר, והמכיון של קשר היינו מקום שמתקשרת בו קדושה דלעילא, כנזכר לעיל שהג' אבות הם תלת קשרין, וכן איתא לקמן שקורא ל"ב שבטים י"ב קשרין דתקוני מטרוניתא, בהפסוק **"כָּל אֶלֶה שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר"** (בראשית מט, כח), ולפי זה מובן שדוד המלך הוא קשר ד' כמו שהג' אבות הם ג' קשרים, כידוע שדוד הוא רגל הרביעי

שְׂרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ (ישעיהו מט, ז), עתה שאמר ישתחוו, להראות שישראל בלבדם כולם ישתחוו לראש הגלות לנשיא של בבל, ולא שאר עמים.

זוהר חלק א' פרשת ויחי דף רלז ע"ב

מידת המלכות נופלת רק כדי להרוג את העמים

"גֹּר אַרְיָה יְהוּדָה", בתחלה גור, ואחר כך אריה, וסוד הדבר, בתחלה נער, ואחר כך איש, "ה' אִישׁ מִלְחָמָה" (שמות טו, ג) [מג], "מְטָרְךָ בְּנֵי עֲלִיטָה", מהו מטריך, להכליל מלאך המות שהוא עומד על טרף לכלות בני העולם ואין מציל, כמו שכתוב: "וְטָרְךָ וְאִין מְצִיל" (מיכה ה, ז), ומטריך ההוא נסתלקה השכינה [מד].

"כָּרַע" בגלות בבל, "רְבִיץ" בגלות אדום, "בְּאֲרִיָה" שהוא תקיף "וּכְלָבִיא" שהוא תקיף יותר, כך ישראל תקיפים הם, שבני העולם עובדי כוכבים ומזלות מפתים ודוחקים אותם, והם עומדים בדתם ובמנהגם כאריה וכלביא.

וכך השכינה, שאף על פי שכתוב: "נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל" (עמוס ה, ב), היא תקיף כאריה וכלביא בנפילה זו, מה אריה ולביא אין נופלים אלא בעבור לטרוף טרף ולשלוט, שהרי מרחוק מריח טרפו, ומשעה שהריח נופל ואינו קם עד שקופץ על טרפו ואוכלו, כך השכינה לא נפלה אלא כאריה וכלביא, כדי להנקם מעמים עובדי כוכבים ומזלות ולקפוץ עליהם, כמו שכתוב: "צִעָה בְּרֵב כַּחוֹ" (ישעיהו סג, א).

"מִי יְקִימוּנוּ", הוא לא יקום להנקם מהם נקמה קטנה, אלא מי יקימונו, מי, כמו שכתוב: "מִי יִרְפָּא לָךְ" (איכה ב, ג), והיינו עולם העליון, שבו הממשלה לחזק לכל, וכתוב: "מִבְּטָן מִי יִצָּא הַקֶּרַח" (איוב לח, כט) [מה], וזה נתבאר.

"לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה" וגו', זה ביארו החברים, אבל עד כי יבא שילה בה"א, ובשאר מקומות בוא"ו, להראות כאן סוד שם הקדוש יה, במקום אחר שילו בלא ה"א, ובמקום אחר שלה בלא יו"ד, וכאן שילה ביו"ד ה"א, סוד שם הקדוש העליון, שהשכינה תקום בהשם י"ה, וזה הסוד של מ"י כמו שאמרנו [מ].

זוהר חלק א' פרשת בראשית כה ע"ב

"לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה", זה משיח בן דוד, "וּמַחֲקֵק מִבֵּין רְגְלָיו", זה משיח בן יוסף, "עַד כִּי יָבֵא שִׁילָה", זה משיח השקר, מספר זה כזה, "וְלוֹ יִקְהָת עַמִּים", אותיות "ולוי קהת":

זיו הזוהר
מג. מדת המלכות כשהיא בלי הזדווגות עם עלמא דכורא נקראת נער, ובהזדווגותה עמו נקראת איש על שמו. מד. פירוש, שהשכינה מרוחקת ומובדלת מן בעל טרף הזה לגמרי. מה. זה רמז על עולם הבינה, מ"י בגימטריא חמשים על שם נ' שערי בינה, וסוד הקרח ידוע במעשה מרכבה דיחזקאל. מו. השם י"ה היינו העולמות חכמה ובינה, והסוד של מ"י נתבאר לעיל שמרמז על עולם הבינה

זוהר חלק א' פרשת ויחי דף רלח ע"א

מלך המשיח יתגבר על כל העמים ויכניעם תחת ישראל

"אֶסְרִי לְגִפֶּן עִירָה", אמר רבי חייא, מהו גפן, זו כנסת ישראל, כמו שכתוב: **"גִּפֶּן מִמְצָרִים תִּסְיַע"** (תהלים פ, ט), וכתוב: **"אֶשְׁתַּךְ כְּגִפֶּן פְּרִיָּה"** (תהלים קכח, ג), **"אֶשְׁתַּךְ"** כמו זה הגפן הקדוש.

רבי יוסי אמר, **"אֶסְרִי לְגִפֶּן עִירָה"**, זה מלך המשיח, שעתידי למשול על כל שרי העמים, שרים הממונים על העמים עובדי כוכבים ומזלות, והם התוקף שלהם להתגבר, ועתידי מלך המשיח להתגבר עליהם, לפי שזה הגפן מושל על כל אלה כתרים התחתונים, שבהם מושלים העמים עובדי כוכבים ומזלות, זה הגפן ינצח למעלה, ישראל שהם שורקה ינצחו ויכריתו חילות אחרים למטה, ועל כולם יתגבר מלך המשיח, זה שכתוב: **"עֲנִי וְרִכֵּב עַל חֲמֹר וְעַל עֵיר"** (זכריה ט, ט), עיר וחמור, ב' כתרים הם שמושלים בהם עמים עובדי כוכבים ומזלות, והם מצד שמאל צד הטומאה.

ומה שאמר עני, וכי מלך המשיח עני נקרא, אלא כך אמר רבי שמעון, לפי שאין לו משלו, וקוראים לו מלך המשיח, זו היא הלבנה הקדושה למעלה, שאין לה אור אלא מן השמש^[מז].

מלך המשיח הזה ימשול בממשלתו, יתיחד במקומו, ואז **"הִנֵּה מֶלֶכְךָ יָבֹא לְךָ"** סתם^[מח], אם למטה עני הוא, שהרי בצד הלבנה הוא^[מט], אם למעלה עני שהוא כמראה שאינו מאיר, לחם עני.

ועם כל זה "וְרִכֵּב עַל חֲמֹר וְעַל עֵיר", היינו תוקף העמים עובדי כוכבים ומזלות להכניע תחתיו, ויתגבר הקדוש ברוך הוא במקומו.

"כִּפְסֵי בֵּינֵי לְבָשׁוֹ", כמו שכתוב: **"מִי זֶה בָּא מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה"** (ישעיהו סג, א), זה הדור בלבשו, וכתוב: **"פְּנֵיהֶם דְּרֻכְתֵּי לְבָדִי וּמַעֲמִים אֵין אִישׁ אֶתִּי"** וגו', **"כִּפְסֵי בֵּינֵי"**, זה צד הגבורה דין הקשה, להיות על העמים עובדי כוכבים ומזלות, **"וּבָדֵם עֲנָבִים סוּתָה"**, זה העץ שלמטה בית דין שנקרא ענבים^[נ], והיין נשמר בדם ענבים, בשביל להתלבש בשני הכחות^[נא], להכניע תחתיו כל שאר העמים עובדי כוכבים ומזלות ומלכי העולם.

זוהר חלק א' פרשת ויחי דף רלט ע"ב

השמות הקדושים וכנסת ישראל מכניעים את הקליפות

פתח העולם ההוא ואמר, **"אֶסְרִי לְגִפֶּן עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֲתָנוּ"**, **"אֶסְרִי"**, אסר צריך לומר, **"עִירָה"**, עיר צריך לומר, אלא זה הכתוב סוד עליון הוא, והשם הקדוש יה נכלל שם.

זיו הזוהר

שמשם כל מיני ישועות מופיעות. **מז**. וכן מדת המלכות, בא לה האור מן התפארת. **מח**. זו השכינה הקדושה. **מט**. פירוש, בצד השכינה הקדושה שבעצמה אינה מאירה אלא מאור התפארת המופיע בה, ובעבור זה נקראת עני. **נ**. זו מדת מלכות. **נא**. פירוש, שהדינים והגבורות נשמרים במדת המלכות בשביל מלך המשיח, שיתאזר בכחות האלה.

וכמו שכאן נרמז השם הקדוש, כן גם "וְלִשְׂרָקָה", שהרי ולשורק צריך לומר, "בְּנִי", בן צריך לומר, שורק ככתוב: "וְאֶנְכִי נֹטְעָתִיךָ שׁוֹרֵק" (ירמיהו ב, כא), בן ככתוב: "בֶּן אֲתָנוֹת" (זכריה ט, ט), למה שורקה, ולמה בני, אלא שנכלל שם השם יה, וכמו שיש זה השם הקדוש להכניע לעיר, כן גם יש זה השם הקדוש להכניע כח האחר שהוא חמור, שלולא זה השם הקדוש כאן, היו מציפים העולם, י"ה בכח זה וי"ה בכח זה, להשמר העולם מהם, ולהשמר לאנשים שלא ישלטו בהם בעולם.

"אֶסְרִי לְגַפְּנִי", מהו גפן, זו כנסת ישראל, מפני מה נקראת גפן, אלא מה גפן אינו מקבל עליו נטיעה אחרת, כן גם כנסת ישראל אינה מקבלת עליה אלא להקדוש ברוך הוא, ובשביל כנסת ישראל נכנעים לפנייה כל כחות אחרים, ואין יכולים להרע ולשלוט בעולם, ולכך הטיל הכתוב שם הקדוש ביניהם בצד זה ובצד זה, "בְּנִי אֲתָנוֹ", שנעשה עקר בשביל שורק ההוא, כמו שנאמר "וְאֶנְכִי נֹטְעָתִיךָ שׁוֹרֵק" וגו'.

מלך המשיח יתלבש במידת יין ודם ענבים

"כֶּפֶס בַּיִן לְבָשׁוּ" וגו', "כֶּפֶס", כובס צריך לומר, אלא כבס מיום שנברא העולם, ומי הוא זה מלך המשיח למטה, "בַּיִן" זה צד השמאל, "וּבְדָם עֲנָבִים" זה צד השמאל למטה[ג], ועתיד מלך המשיח למשול למעלה על כל שרים אחרים של העמים עובדי כוכבים ומזלות, ולשבר תוקפם מלמעלה ומלמטה.

דבר אחר, "כֶּפֶס בַּיִן לְבָשׁוּ", כמו שייך מראה שמחה וכולו דין, כן גם מלך המשיח יראה שמחה לישראל, וכולו דין לעמים עובדי כוכבים ומזלות.

כתוב: "וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" (בראשית א, ב), זה רוחו של מלך המשיח, ומיום שנברא העולם מכבס לבושו ביין העליון.

התורה דומה ליין וחלב

ראה מה כתוב אחרי כן, "חֲכָלִילִי עֵינַיִם מֵיַיִן וּלְבָן שְׁנַיִם מִחֶלֶב", זה יין העליון של התורה המשביע להשותה ממנו, "וּלְבָן שְׁנַיִם מִחֶלֶב", שהרי התורה היא יין וחלב, תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

